

Helmut Theodor Rohner

Sano elämälle
kyllä
tässä ja nyt

Sag ja zum Leben,
hier und jetzt

Suomentanut Heikki Pusa

Sano elämälle kyllä, tässä ja nyt

Mitä oli tapahtunut?

Nebukadnessar oli valloittanut Jerusalemin vuonna 586 eKr. Eteläinen Juudan valtakunta oli kukistunut (2. Kun 25:8 – 26). Suuri osa kansasta vietiin Babyloniaan pakkosiirtolaisuuteen. Maanpako Babyloniassa (2. Aikak 36:7 -23) kesti vuoteen 538 eKr.

Se merkitsi:

Juutalaisen uskon kolme tärkeää pilaria oli kaatunut. Israelilaiset olivat olleet vakuuttuneita, että Jumala oli luvannut ja antanut heille *heidän maansa* ikuisiksi ajoiksi. Uskossaan he pitivät *Jerusalemia* ikuisesti valloittamattomana kaupunkina. *Temppeliä*, jonka Jahve itse oli korottanut asuinsijakseen, ei kukaan voinut hävittää.

Nyt maa oli vihollisten käsissä. Asukkaat oli ajettu vieraaseen maahan, ”pakanoitten” ja ”epäpuhtaitten” maahan. Jerusalemi oli valloitettu ja temppeli häpäisty ja hävitetty. Eikö se merkinnyt Israelin loppua? Toisessa Kuninkaiden kirjassa sanotaan tosiaankin: ”Niin kuin ruokakuppi pyyhkäistään puhtaaksi ja käännetään kumoon, niin minä pyyhkäisen tyhjäksi Jerusalemin.” (2. Kun 21:13).

Miksi?

Miksi se kaikki saattoi tapahtua? Kuinka Jumala voi sallia sen? Monille israelilaisille vastaus näytti selvältä: koska kansa oli tullut Jumalalle uskottomaksi. Pakkosiirtolaisuus oli rangaistus kansan uskottomuudesta.

Seuraus

Pakkosiirtolaiset olivat masentuneita, pakenivat unelmiinsa eivätkä halunneet tehdä mitään. He olivat vieraassa maassa kuin kuollut paino, joka ei kyennyt liikahtamaan paikaltaan. He olivat täysin passiivisia ja mitä heidän täytyi tehdä, sen he tekivät vastentahtoisesti. Psalmi 137 kuvaa pakkosiirtolaisten tunteita:

*Virtojen varsilla Babyloniassa
me istuimme ja itkimme,
kun muistimme Siionia.
Ne, jotka meidät olivat sinne vieneet,
vaativat meitä laulamaan,
ne, joiden orjuudessa me vaikeroimme,
käskivät meidän iloita ja sanoivat:
”Laulakaa meille Siionin lauluja!”
Kuinka voisimme laulaa Herran lauluja
vieraalla maalla?
Jerusalemi, jos sinut unohdan,
kadotkoon käteni voima!
Tarttukoon kieleni kitalakeen,*

*ellen sinua muista,
ellen pidä ylimpänä ilonani
sinua, Jerusalem!*

Ja lopuksi ylivoimainen valloittajakansa kirotaan:

*Muista, Herra, Jerusalemin hävityksen päivää,
muista edomilaisia,
muista, miten he huusivat: "Repikää,
repikää se maan tasalle!"
Ja sinä, Babylon, tuhoon tuomittu nainen!
Hyvin tekee se, joka sinulle kostaa
sen minkä meille teit.
Hyvin tekee se, joka tarttuu lapsiisi
ja lyö ne murskaksi kallioon!*

Vain yhtä asiaa pakkosiirtolaiset pitävät yllä: toivoa pikaisesta paluusta Jerusalemiin. Väärät profeetat, jotka Hananjan tavoin antoivat lupauksia sellaisesta nopeasta paluusta (kahden vuoden sisällä), saivat paljon suosiota (Jer 28).

Äärimmäisen kiinnostava kirje

Tiedämme Uudesta testamentista erityisesti Paavalin tavan kirjoittaa seurakunnille kirjeitä. Vanhassa testamentissa sellaista ei ole.

Kuitenkin profeetta Jeremia, joka ensimmäisen väestönsiirron aikana vielä voi jäädä Jerusalemiin, sai ajatuksen lähettää pakkosiirretyille kirjeen Jahven nimessä. Tästä kirjeestä tulkitsemme nyt aivan pienen katkelman. Mutta se sisältää paljon.

Profeetta Jeremia lähetti Jerusalemista kirjeen vielä elossa oleville pakkosiirtolaisten vanhemmille sekä papeille, profeetoille ja koko sille kansalle, jonka Nebukadnessar oli vienyt Jerusalemista Babyloniaan...
*"Herra Sebaot, Israelin Jumala, sanoo kaikille pakkosiirtolaisille, jotka hän on siirtänyt Jerusalemista Babyloniaan:
Rakentakaa taloja ja asettukaa niihin asumaan! Istuttakaa puutarhoja ja nauttikaa niiden hedelmistä!
Ottakaa itsellenne vaimot, syntyköön teille poikia ja tyttäriä! Ottakaa pojillennekin vaimot ja naittakaa tyttärenne, että he saisivat poikia ja tyttäriä. Lisääntykää, älkää vähentykö!
Toimikaa sen kaupungin parhaaksi, johon minä olen teidät siirtänyt. Rukoilkaa sen puolesta Herraa, sillä sen menestys on teidänkin menestyksenne." (Jer 29:1, 4 - 7).*

Jumala on johdattanut teidät pois

Kaikki mitä tapahtuu, hyvä ja paha, johtuu Vanhassa testamentissa jollain tavalla Jumalasta. Esimerkiksi Egyptissä Jumala paadutti faaraon sydämen. Jumala on vienyt pakkosiirtolaiset pois rangaistukseksi heidän synneistään. Toisaalta pakkosiirtolaiset tiesivät aivan tarkasti, että heidän vihollisensa olivat siirtäneet heidät vastoin heidän omaa tahtoaan vieraaseen maahan. (Vertaa Babylonian kiroamista psalmissa 137.) Jumala ei siis oikeastaan sittenkään tahtonut heitä vieraaseen "kaupunkiin". He eivät kyenneet ajattelemaan: nyt Jumala on tuonut meidät tänne, nyt meidän pitää asettua tänne.

Jeremian lähtökohtana on, että siirtolaisuus kestää kauan. Hän puhuu 70 vuodesta. Nyt jälkepäin tiedämme sen kestäneen 48 vuotta.

Ja samalla profeetta miettii: aika pakkosiirtolaisuudessa ei kuitenkaan voi olla Jumalan suunnitelmassa pelkkä odotusaika ilman omaa tarkoitustaan. Siis mitä tekemistä Jumalalla on Babyloniassa israelilaisten kanssa?

Teidän pitää elää: tässä ja nyt!

Jeremia tietää: Jahve on elävien Jumala, ei kuolleiden. Kun israelilaiset nyt elävät pakanallisessa maassa, niin heidän pitää *elää siellä*. Jeremia lupaa, että Jumala vie kansan myöhemmin takaisin Jerusalemiin. Mutta *nyt* he eivät elä Jerusalemissa. Sen tähden älkää kiinnittykö yksinomaan tulevaisuuteen, vaan ottakaa *nykyinen* tehtävänne tosissanne.

Toistuva kehotus

Profeetan kehotus kuuluu: sanokaa yksinkertaisesti kyllä elämälle. Eläkää tässä ja nyt. Teidän kyllä elämälle on lopulta kyllä elämän Jumalalle.

Jeremia levittää kehotuksensa heidän silmiensä eteen.

1. Rakentakaa taloja ja asettukaa niihin asumaan! Istuttakaa puutarhoja ja nauttikaa niiden hedelmistä!

Älkää vain valittako, älkääkä puhkuko alakuloa. Rohkaistukaa. Iloitkaa siitä seudusta, missä nyt olette. Hyödyntäkää paikalliset mahdollisuudet. Tuntee olonne kotoiseksi, vaikka kaikki onkin väliaikaista.

2. Ottakaa itsellenne vaimot, syntykään teille poikia ja tyttäriä! Ottakaa pojillennekin vaimot ja naittakaa tyttärenne, että he saisivat poikia ja tyttäriä. Lisääntykää, älkää vähentykö!

Sanokaa kyllä elämällemme ja tulevaisuudellemme. Huolehtikaa jälkikasvusta. Katsokaa luottavaisesti tulevaisuuteen. Älkää kadotko kuvioista. Huolehtikaa uudesta elämästä keskuudessanne.

3. Toimikaa sen kaupungin parhaaksi, johon minä olen teidät siirtänyt.

Kaupunki tai maa, jossa elätte, ei saa olla teille yhdentekevä. Asukkaat tosin eivät ole juutalaisia, vaan "epäpuhtaita", "pakanoita", toisuskoisia. Olette kuitenkin nyt, siellä missä asutte, heidän kanssaan yhteisvastuullisia hyvinvoinnistanne.

4. Rukoilkaa sen puolesta Herra.

Profeetta menee hämmästyttävän pitkälle. On tuskin uskottavaa, että pakkosiirtolaiset odottivat kenenkään kehottavan rukoilemaan Jahvea näiden pakanoiden, vihollisten, puolesta. Kuten tiedämme, Vanhassa testamentissa lähimmäisenrakkaus rajoittui Israelin kansan jäseniin ja niihin muukalaisiin, joitten kanssa oli sovittu vastavuoroisuudesta.

5. Sillä sen menestys on teidänkin menestyksenne.

Heidän kaupunkinsa on nyt myös teidän kaupunkinne, heidän maansa myös teidän maanne. Olette tuon maan asukkaiden kanssa yhdessä ja samassa veneessä. Heidän

elämänsä ja teidän elämänne ovat kietoutuneet toisiinsa. Te kaikki, juutalaiset ja muut, voitettut ja voittajat, olette nyt sidotut kohtalonyhteyteen, myös silloin kun se, kuten oikeutetusti toivotte, on vain ajallisesti rajoitettu tapahtuma.

Uudelleenajattelu välttämätöntä

Voimme hyvin kuvitella, millaisia valtavia vaikeuksia pakkosiirtolaisilla oli profeetan viestin kanssa. Siihen asti he olivat tottuneet ajattelemaan ja toimimaan aivan toisin. He eivät varmaankaan pitäneet mahdollisena, että elämän uusi tilanne voisi vaatia heiltä niin radikaalia uudelleen asennoitumista.

Tietyissä mielessä olisi ollut helpompaa vain passiivisesti odottaa paluuta Jerusalemiin, yksinkertaisesti vaipua masennukseen ja "harjoittaa katumusta" tai odottaa "Jumalan kostoa" (viholliselle) ottamatta mitään aktiivista vastuuta nykyisyydestä.

Kolme uutta näkökulmaa

Jeremia avartaa pakkosiirtolaisten näköalaa: siellä ette ole vain te, siellä on muitakin. Teillä pitää olla sydämenasiana paitsi omanne myös toisten hyvinvointi. Sellainen ajattelu ja toiminta, joka ylittää kansalliset ja uskonnolliset rajat, joka yhdistää ihmiset ihmisinä toisiinsa.

Epäsuorasti Jeremia tekee pakkosiirtolaisille myös selväksi: voitte elää juutalaista uskoanne ilman paljoa sellaista, mitä tähän asti olette pitäneet ehdottoman välttämättömänä. Tärkeät tukipilarit ovat sortuneet: ikuisiksi luvattu maa, valloittamaton Jerusalemin kaupunki ja hävittämätön temppli. Mutta usko Jahveen on elinkelppoinen myös ilman tuota kaikkea.

Jeremia ilmaisee myös selvästi: ei ole olemassa mitään "kuollutta" aikaa ilman Jumalaa, aikaa, jolloin meillä ei ole mitään tehtävää täytettävänä. Niin kauan kuin elämme, pitää meidän elää, sanoa kyllä elämälle. Tilanteeseen, johon olemme joutuneet, meidän on ensin mukauduttava ja sitten yritettävä muuttaa sitä paremmaksi. Jeremia vastustaa alistumista erityisesti vaikeissa tai, kuten sanomme, "näköalattomissa" tilanteissa. Sellaista aikaa, jolloin "mitään ei ole tehtävissä", ei ole olemassa.

Huomautus: en ole Vanhan testamentin spesialisti. Esitän tässä vain yksinkertaisesti niitä ajatuksia, joita tämä teksti minussa herätti. Virikkeen sain tosin Vanhan testamentin asiantuntijalta Christiane Kochilta v. 2007 Feldkirch'en hiippakunnan syyskokouksessa, jonka teemana oli "epäonnistuminen".

Näyttämön vaihto

Nyt pyydän lukijaa palaamaan takaisin kotiin ja nykytilanteeseemme tältä retkeltä Babylonian pakkosiirtolaisuuteen kauan ennen Kristuksen syntymää. Me – tarkoitan Vorarlbergia tai Itävaltaa – olimme vielä joitakin vuosikymmeniä sitten kristillinen, pääasiassa katolilainen maa. Nyt joukossamme on eri kansallisuuksiin ja uskontoihin kuuluvia ihmisiä, ennen kaikkea paljon muslimeja. Olemme siis nykyisin kristillis-islamalainen maa. Debatti tästä uudesta tilanteesta käy osittain aika kuumana. On hyvin ilahduttavaa, että Vorarlbergilla on kristillis-islamalainen foorumi ja Elisabet Dörlerissä pätevä ja viisas katolilainen islamin spesialisti. Kolme kertaa on jo ollut vaikea tilanne: kun musliminuoret häpäisivät kirkon Hohenemsissa; paavin Regensburgissa pitämän onnettoman puheen jälkeen; ja kun kysymyksessä oli mahdollisuuden antaminen muslimeille omaan hautausmaahan Vorarlbergissa. Jokaisessa näistä kolmesta tapauksesta kokoontui katolinen hiippakunnan valtuuskunta eri muslimiryhmien edustajien

kanssa yhdessä neuvottelemaan tilanteesta. Yhteinen kriisin käsittely on joka kerran toiminut hyvin ja estänyt tilanteen eskaloitumisen. Dialogitoimikunta ei nykyisin enää kokoontunut vasta sitten, kun on jotain sovittelavaa, vaan säännöllisesti jo ennalta ehkäisevästi. Wienissä molempien uskontojen viralliset edustajat tekevät parhaansa innokkaasti ja aika tuloksettaastikin edistääkseen kaikkien yhteiselo. Wienissä on jo ollut tärkeitä kansainvälisiä islamilais-kristillisiä kokoontumisia, jotka ovat pyrkineet lisäämään molemminpuolista ymmärtämystä.

Uudelleen ajattelu tarpeen

Elämässämme moni asia on nykyään toisin kuin ennen. En rupea luettelemaan niitä. Jokainen meistä tietää sellaisia. Tuskinpa joukossamme on ketään, jolla ei ole vaikeuksia yhden tai toisen muutoksen kanssa. Sellainen vaatii meiltä radikaalia uudelleen ajattelua.

Kuvitelkaamme nyt, että nykyisessä Jerusalemissa, jota yhä vielä nimitetään rauhan kaupungiksi, olisi jokin profeetta Jeremia, joka kirjoittaisi sekä muslimeille että meille kristityille samansisältöisen kirjeen kuin edellä siteerattu Jeremian kirje. Se voisi olla kummallekin osapuolelle suureksi avuksi.

Vorarlbergin ja Itävallan tilanne on tietysti monessa suhteessa toisenlainen kuin Babyloniin pakkosiirrettyjen juutalaisten asema. Mutta kristityt ja muslimit elävät täällä samassa maassa, samassa kaupungissa. Siksi he ovat samassa veneessä. Jos he eivät luota toisiinsa, heidän käy kuten juutalaisten ja palestiinalaisten: seuraa loputon sota. Vihan kierre. Väkivallan kasvu ilman toivoa rauhasta ja paremmasta tulevaisuudesta. Molemmat osapuolet ovat jokseenkin ilman tulevaisuuden toivoa niin kauan, kun toinen on olemassa. (Kaikkien ihmisten ja kansojen Jumala antakoon tässäkin armollisesti radikaalia uudelleen ajattelua molemmille osapuolille.)

Rukoilkaa heidän puolestaan Herra

Jos uudessa Jeremian kirjeessä sanottaisiin niin, se olisi kova pala nieltäväksi. Tunnustan, etten itsekään vielä koskaan ollut ajatellut siten. Rukoilkaa keskuudessanne olevien muslimien puolesta. Ei kai sitä voi ymmärtää muuten kuin: rukoilkaa heidän terveytensä, heidän hyvinvointinsa, heidän perheonnensa puolesta. Se tarkoittaa myös: rukoilkaa, että heidän asenteensa kehittyisivät hyvään suuntaan, heidän kotoutumisensa puolesta, heidän uskontonsa puolesta. Rukoilkaa, että kristinuskolla ja islamilla olisi toisiinsa hyvä vaikutus.

Jos katselemme tätä tarkemmin, niin tämä vuorovaikutus on jo käynnissä. Monet muslimit ottavat uskontonsa hyvin vakavasti. Siinä suhteessa monet kristityt ihmettelevät: miten välinpitämättömiä oikeastaan olemmekaan.

Kristityt itse torjuivat kauan ja kiihkeästi näkemyksen, ettei Raamattua pitäisi läpikotaisin ottaa "kirjaimellisesti" ja osa tekee niin vieläkin. Muslimeille valkenee hitaasti, että myös Koraania on tulkittava vastuullisesti ja historiasta johtuvat piirteet sekä säilyttämisen arvoinen ydin on tunnustettava ja erotettava toisistaan.

Islamia syytetään usein - aika oikeutetusti - naisten syrjinnästä, tosin siinäkin suhteessa tapahtuu edistystä, joka osaksi johtuu yhteiselon vaikutuksesta meidän uskontomme ja kulttuurimme kanssa. Toisaalta ainakaan katolinen kirkko ei voi väittää olevansa siinä suhteessa esikuvallinen. Koska kristityt ja muslimit nykyisin elävät monissa maissa yhdessä, heidän molempien on entistä suuremmalla syyllä luovuttava väkivallasta toisiaan kohtaan, erityisesti Jumalan nimessä tehdystä väkivallasta. Että se olisi todellinen ongelma vain islamille, johtuu epäoikeudenmukaisesta viholliskuvasta.

Heidän menestyksensä on teidän menestyksenne

Vorarlberg ja Itävalta ovat vain pieni hitunen tätä maailmaa. Mutta maailma on tullut pieneksi. Se voidaan nykyään joskus tuntea yhtä pieneksi kuin aiemmin Vorarlberg tai Itävalta. Maassamme elävät muslimit ovat naapureitamme, kohtalotovereitamme. Yhä enemmän sama koskee niitäkin muslimeja, jotka elävät kaukana meistä. Heidänkin elämänsä kietoutuu yhä enemmän omaamme. Siinä missä juutalainen Jeremia mainitsi ”kaupungin”, on nykyisin maailma. Ja sen vuoksi pätee: ponnistelkaa ihmiskunnan ja maailman hyväksi, sillä niiden menestyksessä on teidänkin menestyksenne.

Maailma on monien kansojen, kulttuurien ja uskontojen ”kaupunki”. Kaikki ihmiset ja heidän tulevaisuutensa riippuvat yhä enemmän toisistaan. Tarkemmin sanoen: tulevaisuudessa (lähes) kaikki riippuu kaikkien kansojen, kulttuurien ja uskontojen keskinäisestä hyväntahtoisuudesta.

Rukoilkaa heidän puolestaan Allahia

Edellä oli jo puhetta, että moderni Jeremia lähettäisi kristittyjen lisäksi myös muslimeille saman kirjeen. En voi paljon puuttua siihen, mitä johtopäätöksiä heidän olisi tehtävä profeetan kirjeen luettuaan. Joka tapauksessa kuullessaan kehotuksen: ”Rukoilkaa Allahia kristittyjen puolesta”, muslimien kasvot näyttäisivät yhtä ällistyneiltä kuin meidän kristittyjenkin, kun meille sanottaisiin: ”Rukoilkaa Herraa muslimien puolesta.”

Tässä ja nyt

Tapaan ympärilläni liian usein ihmisiä, jotka ovat tahtoneet ja yrittäneet tehdä hyvää, mutta ovat sittemmin alistuneet. Toisinaan resignoitumisen tartunta uhkaa minuakin. Silloin teen itselleni taas kerran selväksi: Jumala odottaa sinulta, että hoidat tehtäväsi tässä ja nyt niin hyvin kuin on mahdollista. Ei ole sellaista aikaa, jolloin kerta kaikkiaan mitään ei ole tehtävissä. Sen tähden tee, mitä voit. Säilytä myös ne visiot, jotka vaativat nousemaan korkeammalle kuin tällä hetkellä on mahdollista. Ihminen ja ihmiskunta ovat yhä uudelleen kutsutut kasvamaan uusiin ulottuvuuksiin.

Ainoa mahdollisuus: yhdessä

(Lukijakirje Vorarlberger Zeitungille 23.10.2007)

”Ihmiskunnan yhteinen tulevaisuus, mahdollisesti koko maailman olemassaolo” ovat vaakalaudalla, mikäli muslimit ja kristityt eivät kykene elämään rauhassa yhdessä. Niin tähdentävät 138 islamilaista teologia ja uskonoppinutta yhteisessä kirjeessä paavi Benediktus XVI:lle, ortodoksiselle ekumeeniselle patriarkalle Bartolomeos I:lle ja anglikaaniselle priimakselle, arkkipiispa Rowan Willamsille. Allekirjoittajat ovat Lähi-idästä, Aasiasta, Afrikasta, Euroopasta ja Pohjois-Amerikasta. Ilahduttavasti heidän joukossaan on sekä sunneja että šiialaisia ja myös suufilaisia (mystiikkaa korostava islamilainen suuntaus). Paavillisen uskontojen välisen dialogisen neuvoston puheenjohtaja, kardinaali Tauran on ilahtunut tästä ”rohkaisevasta” kirjoituksesta, joka osoittaa olevan olemassa hyvää tahtoa ja vuoropuhelua ennakkoluulojen voittamiseksi.

Tälle rauhanomaiselle yhteistoiminnalle ei ole olemassa kelvollista eikä järkevää vaihtoehtoa. Yhdessä vihaa, halveksuntaa ja ennakkoluuloja vastaan. Yhdessä väkivaltaa vastaan. Yhdessä kulttuurien ja uskontojen välisen dialogin puolesta. Yhdessä ihmisoikeuksien toteuttamisen puolesta. Yhdessä naisten syrjinnän eri muotoja vastaan.

Tähän lukijakirjeeseen sain erilaisia vastauksia. Siteeraan Robert Fischerin, Rankweilista, 7.11.2007 lukijakirjeen päätöstä:

Virallisen kirkkomme (mukaan lukien islamin tuntijat) islamin imartelu vaarattomaksi ja lepytetyksi ei kestä ajan mittaan. Kuten Churchill niin osuvasti sanoi: "Myötäilijä on sellainen ihminen, joka ruokkii krokotiilia siinä toivossa, että se syö hänet viimeiseksi." Olemmeko jo liian heikkoja ja dekadentteja puolustamaan arvojamme?

Siispä verrataan muslimeja krokotiiliin. Miten minä ihmisenä voin hillitä krokotiilia? Voin ruokkia sitä ja sillä tavalla tehdä siitä vahvemman ja vaarallisemman. Se on hyvin epäviisasta. Voin pitää krokotiilia kaukana itsestäni. Mutta muslimeja en nykyään enää voi pitää etäällä. Voin paeta krokotiilia. Sekään ei käy enää muslimien suhteen. Lopuksi varmin mahdollisuus: voin tappaa krokotiilin. Voinko tehdä muslimeille samoin? Se olisi epäkristillistä ja epäinhimillistä. Sitä paitsi he puolustautuisivat oikeutetusti ja silloin joutuisimme samanlaiseen tilanteeseen kuin nyt voidaan nähdä fanaattisten israelilaisten ja fanaattisten palestiinalaisten välillä: joko me tuhoamme heidät tai he tuhoavat meidät. Se johtaisi muslimien ja kristittyjen väliseen maailmansotaan, joka voisi päättyä vasta, kun joko kaikki kristityt tai kaikki muslimit olisi tapettu.

Kysymys arvoista on vielä jäljellä. Meidän kristittyjen pitää ja täytyy edelleen edustaa ja puolustaa kristillisiä arvojamme. Muslimien pitää ja täytyy edelleen edustaa ja puolustaa heidän islamilaisia arvojaan. Maassamme olevilta muslimeilta voimme vaatia, että he kunnioittavat maamme perustuslakia. Kaikkien, kristittyjen ja muslimien, tulee noudattaa ihmisoikeuksia. Monet arvot ovat kristityille ja muslimeille yhteisiä. Niitä voimme edustaa yhteisesti. On arvoja, joita vaadimme molemmilla puolilla, mutta joita noudatamme vain hyvin vajavaisesti. Silloin meille molemmille olisi ehkä pieneksi eduksi lähentää teoriaa ja käytäntöä paremmin toisiaan vastaaviksi. Kehityksessä on suuria eriaikaisuuksia ja erilaisuuksia. Jotkut näkemykset, jotka kristikunnankin menneisyydessä olivat annettuja ja käyviä, ovat sellaisia nykyislamissa edelleen. Erotukseksi muslimimaista Länsi-Euroopan kristillisillä mailla on takanaan Ranskan suuri vallankumous ja valistuksen aika. Nuo tapahtumat ja niiden seuraukset ovat joissakin kohdissa olennaisesti muuttaneet kristittyjen ajattelua, joskin kirkko kauan (osaksi nykyaikaan saakka) ja itsepintaisesti taisteli sitä vastaan. Historiallisista, psykologisista, kulttuurisista ja uskonnollisista syistä johtuen kristikunnan ja islamin välissä on myös arvoja, joilla ei ole yhteistä nimittäjää. Monet niistä voimme toki hyväksyä oikeutettuna tai siedettävänä erilaisuutena. Siinä, missä meidän näkemyksemme tai asenteemme ovat selvästi vastakkaisia ja me sen seurauksena tulossa "vihollisiksi", ovat selvitys ja dialogi välttämättömiä. Siihen ryhtyminen on ajan vaatimus. Hedelmällistä dialogia sekä molemmille osapuolille hyödyllistä ja tervehdyttävää käsittelyä haittaavat tietysti molemminpuoliset ennakkoluulot. Niiden purkamiseksi meidän on ponnisteltava yhdessä.

Ajankohtaisia kysymyksiä

Maamme Vorarlberg tai Itävalta oli vuosisatoja kristitty maa. Viime vuosikymmeninä siitä on tullut kristillis-islamalainen maa. Se on muuttanut elämäämme monessa suhteessa. Kristityille ja muslimeille se on uusi kokemus. Sekä kristityillä että muslimeilla on vaikeutensa sen suhteen. Varsinkin kun molemmat menneisyydessä ovat nähneet toisensa verivihollisina.

Täytyykö meidän pysyä vihollisina? Riittääkö toisen sietäminen? Voiko meistä tulla ystäviä? Voimmeko oppia toisiltamme? Kuka tai mikä voi olla meille avuksi uuden tilanteen hallitsemiseksi hyvin?

Onko Vanhan testamentin profeetta Jeremiällä jotain hyödyllistä sanottavaa meille sen suhteen?

Edellä oleva teksti yrittää rakentaa siltaa Baabelin vankeudesta meidän nykyhetken kokemuksiimme.